

Til: Lokførerskolens styre

Fra: Kai Erik Jensen

Dato: 30.mai 2025

Notat om opptak og opplæring

Bakgrunn

Utgangspunktet for dette saksframlegget til styret er en forespørsel som ble stilt under brukerrådet 25. februar 2025 om at skolen tar inn de rette studentene til studiet. Brukerrådet diskuterte følgende temaer, hentet fra referatet fra brukerrådsmøtet:

1. **Språk:** Foretakene oppfatter at noen studenter og kandidater ikke har tilstrekkelig språkkompetanse i norsk.
2. **Holdning og væremåte:** Falck Helse og foretakene opplever en endring i populasjonen som er inne til helsetest, spesielt med hensyn til bruk av mobiltelefon, oppmerksomhet, og mulige generasjonsfaktorer. Falck Helse vil vurdere om fokuset på risikovillighet skal justeres opp mot andre områder.
3. **Simultankapasitet:** Foretakene opplever at noen studenter og kandidater har nedsatt evne til simultankapasitet. Falck Helse informerte om at testene ikke har blitt endret over de siste årene, verken i omfang eller resultat.
4. **Andre former for opptaksprøver:** Det ble stilt spørsmål om det var ønskelig å innføre opptaksprøver. Falck Helse beskrev at det er rom for å innføre flere gyldige kriterier for å måle personlig egnethet.

Arbeidsgruppens arbeid

Etter brukerrådet valgte Lokførerskolen å invitere representanter fra bransjen, studentrepresentanten og organisasjonene for å vurdere tiltak. Skolen inviterte også bedriftshelsetjenesten (BHT) til møtene. BHT (Falck Helse) gjennomfører helseundersøkelsen og vurderingen av studentenes egnethet ved Lokførerskolen. Skolen har hatt tre møter med gruppen.

Arbeidsgruppen pekte på tre hovedområder for oppfølging:

1. **Opptak:** Inkludert statistikk om helsegodkjenning og gjennomføring sammenlignet med opptaksbakgrunn. Undersøke handlingsrom i reglement for endringer i opptakskrav, rangeringsregler og eventuelle opptaksprøver.
2. **Helse- og yrkespsykologisk undersøkelse:** Hvordan ser drømmekandidaten ut? Foretakene svarer på en undersøkelse som beskriver sentrale egenskaper for å finne ut om det kan innføres relevante tillegg i testingen som er rettet mot yrkesutøvelsen.

3. Skolens opplæring og overgangen til sertifisering: Hvordan foregår skolens opplæring, og hvordan er overgangen til foretakenes sertifiseringsløp.

Etter det første arbeidsgruppemøtet sendte skolen ut en undersøkelse til alle foretakene om hvilke kompetanser, ferdigheter og kunnskaper en lokomotivfører må ha for å kunne arbeide i deres foretak. Undersøkelsen satte søkelys på simultankapasitet, kommunikasjon og språk, fokus og konsentrasjon, teori og praksis, og personlige egenskaper. Svarene ga utgangspunkt for videre diskusjon i gruppa.

I tillegg samhandlet skolen med BHT for å se om normalområdene i testene BHT bruker kunne justeres. BHT valgte i årets opptak å stramme inn noen områder og justere intervjuene med den enkelte kandidat, noe som har resultert i en høyere strykprosent enn tidligere.

Formålet med yrkespsykologisk test er å avgjøre driftsmessig egnethet, sikkerhetsvurdering, avdekke psykisk lidelse med kjent konsekvens for kognitiv fungering, og avdekke avvik i kognitiv fungering ved hjelp av nevropsykologiske tester.

Videre arbeid

- Skolen vil invitere foretakene og andre samarbeidspartnere for å få et bedre innblikk i hva testene til BHT innebærer. Dette vil bli gjennomført høsten 2025. Formålet vil være at foretaket og andre får bedre kunnskap og kompetanse til de kriterier skolen undersøker i henhold til førerforskriften og skolens egne kriterier for å kunne gjennomføre studiet.
- Skolen vil invitere alle foretak og samarbeidspartnere til et møte for å gjennomgå studieplanen og skolens didaktiske arbeid for å gi et godt læringsutbytte for den enkelte student. Skolen vil også ha fokus på foretakenes ansvar for å tilrettelegge for sertifisering i det enkelte foretaket i henhold til førerforskriften. Møtet vil bli gjennomført høsten 2025.